

EUDR: EU-ontbossingsverordening (Verordening (EU) 2023/1115), uitgelegd

De EU-ontbossingsverordening verbiedt het in de handel brengen of exporteren van rundvee, cacao, koffie, palmolie, rubber, soja, hout en hun producten van bijlage I, tenzij ontbossingsvrij, legaal geproduceerd en gedekt door een zorgvuldigheidsverklaring. Na twee uitstelperiodes gelden de verplichtingen vanaf 30 december 2026, of vanaf 30 juni 2027 voor micro- en kleine marktdeelnemers.

Beoordeeld op 24 september 2026 door Conphora compliance team · Volgende beoordeling 30 december 2026 · Geen juridisch advies

Kerngegevens

Referentie	Verordening (EU) 2023/1115	Type rechtshandeling	Verordening
In werking	29 juni 2023	Van toepassing vanaf	30 december 2026
Gewijzigd door	Verordening (EU) 2024/3234, Verordening (EU) 2025/2650	Gehandhaafd door	Bevoegde autoriteiten die door elke lidstaat zijn aangewezen, handhaven de verordening met sancties die ten minste moeten omvatten: boetes waarvan het maximum voor rechtspersonen ten minste 4 % van de totale jaarlijkse EU-brede omzet bedraagt, verbeurdverklaring van de producten en van de opbrengsten daarvan, uitsluiting van overheidsopdrachten en overheidsfinanciering voor ten hoogste 12 maanden, en tijdelijke verboden op het in de handel brengen of exporteren van producten.
CELEX	32023R1115		

Belangrijke data

31 december 2020	Peildatum: grondstoffen moeten afkomstig zijn van grond die na deze datum niet is ontbost, en hout moet na deze datum zijn geoogst zonder bosdegradatie	art. 2, punt 13
9 juni 2023	Verordening (EU) 2023/1115 bekendgemaakt in het Publicatieblad (PB L 150, blz. 206)	
29 juni 2023	Inwerkingtreding (twintigste dag na bekendmaking); alle landen krijgen een standaard risiconiveau toegewezen	art. 38, lid 1, en art. 29, lid 2
4 december 2024	Het EU-informatiesysteem voor zorgvuldigheidsverklaringen (artikel 33) wordt door de Commissie gelanceerd	
26 december 2024	Verordening (EU) 2024/3234 treedt in werking: eerste uitstel van de toepassingsdata met 12 maanden (naar 30 december 2025 en 30 juni 2026)	art. 1 en art. 2
30 juni 2025	Termijn voor de Commissie om bij uitvoeringshandeling de lijst van landen met een laag en een hoog risico bekend te maken	art. 29, lid 2
26 december 2025	Verordening (EU) 2025/2650 treedt in werking: tweede uitstel van 12 maanden, nieuwe rol van downstreammarktdeelnemer en vereenvoudigde regeling voor micro- of kleine primaire marktdeelnemers	art. 1 en art. 2
30 april 2026	Termijn voor het vereenvoudigingsonderzoek en -verslag van de Commissie, met een wetgevingsvoorstel waar passend	art. 34, lid 1 bis
30 december 2026	De artikelen 3 tot en met 13, 16 tot en met 24, 26, 31 en 32 zijn van toepassing op marktdeelnemers, downstreammarktdeelnemers en handelaren; Verordening (EU) nr. 995/2010 (EU-houtverordening) wordt ingetrokken	art. 38, lid 2, en art. 37, lid 1
30 juni 2027	Toepassing voor marktdeelnemers die natuurlijke personen of micro-, kleine ondernemingen zijn en als zodanig zijn opgericht vóór 31 december 2024, behalve voor producten die onder de bijlage bij de EU-houtverordening vallen	art. 38, lid 3
31 december 2029	Einde van de overgangsperiode waarin de EU-houtverordening nog van toepassing blijft op hout dat vóór 29 juni 2023 is geproduceerd en vanaf 30 december 2026 in de handel is gebracht	art. 37, lid 2
30 juni 2030	Eerste algemene evaluatie van de verordening door de Commissie, daarna ten minste om de vijf jaar	art. 34, lid 2

Verplichtingen per rol

Marktdeelnemer

- Oefen zorgvuldigheidsverplichting uit voor alle relevante producten voordat u ze in de handel brengt of uitvoert: verzamel de informatie die artikel 9 vereist, beoordeel het risico op grond van artikel 10 en beperk het op grond van artikel 11. art. 4, lid 1, en art. 8
- Breng geen relevant product in de handel en voer het niet uit zonder eerst een zorgvuldigheidsverklaring beschikbaar te stellen aan de bevoegde autoriteiten via het EU-informatiesysteem, met de informatie van bijlage II en een verklaring dat zorgvuldigheidsverplichting is uitgeoefend en geen of slechts een verwaarloosbaar risico is vastgesteld. art. 4, lid 2, en bijlage II
- Door de verklaring beschikbaar te stellen, aanvaardt u de verantwoordelijkheid voor de conformiteit van het product met artikel 3; bewaar een register van elke zorgvuldigheidsverklaring gedurende vijf jaar na indiening. art. 4, lid 3
- Door de zorgvuldigheidsverklaring beschikbaar te stellen aan de bevoegde autoriteiten, aanvaardt u de verantwoordelijkheid voor de conformiteit van het product met artikel 3. art. 4, lid 3
- Bewaar een register van elke zorgvuldigheidsverklaring gedurende vijf jaar na indiening. art. 4, lid 3
- Verzamel, organiseer en bewaar gedurende vijf jaar, met bewijsmateriaal: een productbeschrijving met inbegrip van de gangbare en wetenschappelijke soortnamen voor hout, de hoeveelheid, het land van productie, de geolocatie van alle percelen grond (of veebedrijven) met de datum of tijdspanne van productie, de namen, post- en e-mailadressen van leveranciers en afnemers, en afdoende overtuigende en verifieerbare informatie dat het product ontbossingsvrij is en legaal is geproduceerd. art. 9, lid 1
- Verstrek geolocatie als breedte- en lengtegraad met ten minste zes decimalen; percelen van meer dan vier hectare die voor andere grondstoffen dan rundvee worden gebruikt, moeten met polygonen worden beschreven. Elke ontbossing of bosdegradatie op een perceel diskwalificeert alle grondstoffen en producten daarvan. art. 2, punt 28, en art. 9, lid 1, onder d
- Voer een risicobeoordeling uit aan de hand van de criteria van artikel 10, lid 2, met inbegrip van de risicoclassificatie van het land, de aanwezigheid van bossen en inheemse volkeren, de complexiteit van de toeleveringsketen en het risico van omzeiling; breng het product alleen in de handel als de beoordeling geen of slechts een verwaarloosbaar risico aan het licht brengt; documenteer en evalueer de beoordeling ten minste jaarlijks. art. 10
- Neem, wanneer het risico niet verwaarloosbaar is, risicobeperkende maatregelen vóór het in de handel brengen van het product, zoals het vereisen van aanvullende informatie, onafhankelijke onderzoeken of audits; houd adequaat beleid, controles en procedures bij, en wijs als niet-kmo-marktdeelnemer een compliancefunctionaris op managementniveau en een onafhankelijke auditfunctie aan; documenteer risicobeperkende beslissingen en evalueer ze ten minste jaarlijks. art. 11
- Neem, wanneer de risicobeoordeling een niet-verwaarloosbaar risico aan het licht brengt, risicobeperkende maatregelen vóór het in de handel brengen van het product, zoals het vereisen van aanvullende informatie, onafhankelijke onderzoeken of audits, en documenteer de risicobeperkende beslissingen en evalueer ze ten minste jaarlijks. art. 11, lid 1, en art. 11, lid 3
- Houd adequaat en evenredig beleid, controles en procedures bij om het risico van non-conformiteit te beperken en te beheersen, en wijs als niet-kmo-marktdeelnemer een compliancefunctionaris op managementniveau en een onafhankelijke auditfunctie aan. art. 11, lid 2
- Stel een zorgvuldigheidssysteem op en houd het actueel, evalueer het ten minste eenmaal per jaar, houd een register van bijwerkingen en alle zorgvuldigheidsdocumentatie ten minste vijf jaar bij, en stel het op verzoek beschikbaar aan de bevoegde autoriteiten. art. 12, leden 1, 2 en 5

- Stel een zorgvuldigheidssysteem op en houd het actueel, en evalueer het ten minste eenmaal per jaar.
art. 12, lid 1, en art. 12, lid 2
- Houd een register bij van de bijwerkingen van het zorgvuldigheidssysteem en van alle documentatie met betrekking tot zorgvuldigheidsverplichting gedurende ten minste vijf jaar, en stel het op verzoek beschikbaar aan de bevoegde autoriteiten. art. 12, lid 2, en art. 12, lid 5
- Rapporteer als marktdeelnemer die geen kmo of natuurlijke persoon is, jaarlijks openbaar, ook op internet, over het zorgvuldigheidssysteem en de stappen die zijn genomen om aan de zorgvuldigheidsverplichtingen te voldoen, met inbegrip van een overzicht van producten en landen, de conclusies van de risicobeoordeling en de risicobeperkende maatregelen. art. 12, leden 3 en 4
- Waar alle relevante grondstoffen en producten afkomstig zijn uit landen die als land met een laag risico zijn geclassificeerd, mag u vereenvoudigde zorgvuldigheidsverplichting gebruiken en de stappen risicobeoordeling en -beperking overslaan, na beoordeling van de complexiteit van de toeleveringsketen en het risico van omzeiling of vermenging; bewaar documentatie waaruit blijkt dat het risico verwaarloosbaar is en val terug op volledige zorgvuldigheidsverplichting zodra risico-informatie ontstaat.
art. 13
- Informeer de bevoegde autoriteiten en de downstreammarktdeelnemers en handelaren aan wie u hebt geleverd onmiddellijk wanneer nieuwe informatie, met inbegrip van gegronde bezorgdheid, erop wijst dat een door u in de handel gebracht product een risico op non-conformiteit loopt; verleen de autoriteiten alle nodige bijstand voor controles, met inbegrip van toegang tot bedrijfsruimten, documenten en registers. art. 4, leden 5 en 6
- Informeer de bevoegde autoriteiten en de downstreammarktdeelnemers en handelaren aan wie u hebt geleverd onmiddellijk wanneer nieuwe informatie, met inbegrip van gegronde bezorgdheid, erop wijst dat een door u in de handel gebracht product een risico op non-conformiteit loopt. art. 4, lid 5
- Bied de bevoegde autoriteiten alle nodige bijstand voor controles, met inbegrip van toegang tot bedrijfsruimten, documentatie en registers. art. 4, lid 6
- Deel de referentienummers van uw zorgvuldigheidsverklaringen, of de identificatiecodes van de verklaring, mee aan de downstreammarktdeelnemers en handelaren verderop in de toeleveringsketen.
art. 4, lid 7
- U mag een in de Unie gevestigde gemachtigde machtigen om de verklaring namens u in te dienen, maar u blijft verantwoordelijk voor de conformiteit van het product. art. 6, lid 1

Importeur (eerste in de EU gevestigd bedrijf)

- Wanneer een buiten de Unie gevestigde persoon relevante producten in de handel brengt, wordt de eerste in de Unie gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die ze op de markt aanbiedt, geacht de marktdeelnemer te zijn en draagt elke verplichting van de marktdeelnemer, met inbegrip van de zorgvuldigheidsverplichting en de zorgvuldigheidsverklaring. art. 7 en art. 4
- Vermeld voor producten die in het vrije verkeer worden gebracht of worden uitgevoerd uw EORI-nummer in de registratie in het informatiesysteem en in de zorgvuldigheidsverklaring; de producten zijn onderworpen aan de douanecontroles van hoofdstuk 4. art. 33, lid 2, onder a, bijlage II, punt 1, en art. 26

Downstreammarktdeelnemer

- Breng relevante producten alleen in de handel, bied ze aan of voer ze uit wanneer u over de informatie van artikel 5, lid 3, beschikt; uw status als downstreammarktdeelnemer hangt ervan af dat elk relevant product dat u gebruikt, gedekt is door een zorgvuldigheidsverklaring of vereenvoudigde verklaring, anders bent u marktdeelnemer. art. 5, lid 1, en art. 2, punt 15 ter
- Registreer u als niet-kmo-downstreammarktdeelnemer in het EU-informatiesysteem voordat u relevante producten in de handel brengt, aanbiedt of uitvoert. art. 5, lid 2
- Verzamel en bewaar de naam, geregistreerde handelsnaam of merk, postadres, e-mailadres en, indien beschikbaar, webadres van uw leveranciers en, wanneer de leverancier een marktdeelnemer is, de referentienummers van de zorgvuldigheidsverklaringen of de identificatiecodes van de verklaring, plus dezelfde gegevens van de downstreammarktdeelnemers of handelaren aan wie u levert. art. 5, lid 3
- Bewaar die informatie ten minste vijf jaar vanaf het in de handel brengen, aanbieden of uitvoeren en verstrek ze op verzoek aan de bevoegde autoriteiten. art. 5, lid 4
- Informeer de bevoegde autoriteiten en de partijen aan wie u hebt geleverd onmiddellijk wanneer nieuwe informatie erop wijst dat een door u in de handel gebracht of aangeboden product een risico op non-conformiteit loopt; informeer als niet-kmo de autoriteiten voordat u een product in de handel brengt waarvan u weet dat het niet conform is, verifieer de zorgvuldigheidsverplichting wanneer er gegronde bezorgdheid bestaat, en breng het product niet in de handel tenzij de verificatie geen of slechts een verwaarloosbaar risico aantoonst. art. 5, leden 5 en 6
- Informeer de bevoegde autoriteiten en de partijen aan wie u hebt geleverd onmiddellijk wanneer nieuwe informatie erop wijst dat een door u in de handel gebracht of aangeboden product een risico op non-conformiteit loopt. art. 5, lid 5
- Informeer als niet-kmo de autoriteiten voordat u een product in de handel brengt waarvan u weet dat het niet conform is, verifieer de zorgvuldigheidsverplichting wanneer er gegronde bezorgdheid bestaat, en breng het product niet in de handel tenzij de verificatie geen of slechts een verwaarloosbaar risico aantoonst. art. 5, lid 6
- Bied de bevoegde autoriteiten alle nodige bijstand voor controles, met inbegrip van toegang tot bedrijfsruimten, documentatie en registers. art. 5, lid 7

Handelaar

- Bied relevante producten alleen op de markt aan wanneer u over de leveranciers- en afnemersinformatie van artikel 5, lid 3, beschikt. art. 5, lid 1
- Registreer u als niet-kmo-handelaar in het EU-informatiesysteem voordat u relevante producten in de handel brengt, aanbiedt of uitvoert. art. 5, lid 2
- Verzamel en bewaar de naam, geregistreerde handelsnaam of merk, postadres, e-mailadres en, indien beschikbaar, webadres van uw leveranciers en, wanneer de leverancier een marktdeelnemer is, de referentienummers van de zorgvuldigheidsverklaringen of de identificatiecodes van de verklaring, plus dezelfde gegevens van de downstreammarktdeelnemers of handelaren aan wie u levert. art. 5, lid 3
- Bewaar die informatie ten minste vijf jaar vanaf het in de handel brengen, aanbieden of uitvoeren en verstrek ze op verzoek aan de bevoegde autoriteiten. art. 5, lid 4
- Informeer de bevoegde autoriteiten van de lidstaten waar u het product in de handel hebt gebracht of aangeboden, en de downstreammarktdeelnemers en handelaren aan wie u hebt geleverd, onmiddellijk wanneer relevante nieuwe informatie, met inbegrip van gegronde bezorgdheid, erop wijst dat een door u in de handel gebracht of aangeboden product een risico op non-conformiteit loopt. Als niet-kmo-handelaar, als u vóór het in de handel brengen, aanbieden of uitvoeren relevante informatie verkrijgt of daarvan op de hoogte wordt gebracht dat een product niet conform is, informeer dan onmiddellijk de bevoegde autoriteiten van de lidstaten waar u het van plan bent in de handel te brengen of aan te bieden of van waaruit u het van plan bent uit te voeren; verifieer bij gegronde bezorgdheid of zorgvuldigheidsverplichting is uitgeoefend en geen of slechts een verwaarloosbaar risico is vastgesteld, en breng het product niet in de handel, bied het niet aan of voer het niet uit tenzij de verificatie geen of slechts een verwaarloosbaar risico aantoonst. art. 5, leden 5 en 6
- Informeer de bevoegde autoriteiten van de lidstaten waar u het product in de handel hebt gebracht of aangeboden, en de downstreammarktdeelnemers en handelaren aan wie u hebt geleverd, onmiddellijk wanneer relevante nieuwe informatie, met inbegrip van gegronde bezorgdheid, erop wijst dat het product een risico op non-conformiteit loopt. art. 5, lid 5
- Als niet-kmo-handelaar, als u vóór het in de handel brengen, aanbieden of uitvoeren te weten komt dat een product niet conform is, informeer dan onmiddellijk de betrokken bevoegde autoriteiten; verifieer bij gegronde bezorgdheid of zorgvuldigheidsverplichting geen of slechts een verwaarloosbaar risico heeft aangetoond, en breng het product anders niet in de handel, bied het niet aan en voer het niet uit. art. 5, lid 6
- Bied de bevoegde autoriteiten alle nodige bijstand voor controles, met inbegrip van toegang tot bedrijfsruimten, documentatie en registers. art. 5, lid 7

Micro- of kleine primaire marktdeelnemer

- Dien een eenmalige vereenvoudigde verklaring in het EU-informatiesysteem in voordat u relevante producten in de handel brengt of uitvoert; u ontvangt een identificatiecode voor de verklaring en mag de verklaring bijwerken na belangrijke wijzigingen. art. 4 bis, leden 2 en 3
- Verstrek de informatie van bijlage III: naam, adres en, indien van toepassing, EORI-nummer, de GS-code en beschrijving van de producten, de geschatte jaarlijkse hoeveelheid, het land van productie en de geolocatie of het postadres van alle percelen grond of veebedrijven, en de verklaring dat zorgvuldigheidsverplichting zal worden uitgeoefend. art. 4 bis, lid 3, en bijlage III
- U bent vrijgesteld van de zorgvuldigheidsverklaring per product, van het vijfjarige register van verklaringen en van artikel 4, lid 4, onder c; het verbod van artikel 3 en de plicht om zorgvuldigheidsverplichting uit te oefenen op grond van artikel 4, lid 1, blijven van toepassing. art. 4 bis, lid 1, en art. 4, lid 1
- U mag de geolocatie van percelen vervangen door het postadres van alle percelen grond of van het bedrijf waar de grondstoffen zijn geproduceerd. art. 4 bis, lid 5
- Wanneer alle informatie van bijlage III al bestaat in een systeem of databank van de Unie of een lidstaat, is geen vereenvoudigde verklaring vereist; de lidstaat stelt de informatie beschikbaar in het EU-informatiesysteem, en u mag producten pas in de handel brengen nadat een identificatiecode voor de verklaring is toegekend. art. 4 bis, lid 4
- Als u een natuurlijke persoon of een micro-onderneming bent, mag u de eerstvolgende downstreammarktdeelnemer of handelaar die geen natuurlijke persoon of micro-onderneming is, machtigen om de vereenvoudigde verklaring namens u in te dienen, terwijl u de verantwoordelijkheid voor conformiteit behoudt. art. 6, lid 3

Sancties

De lidstaten stellen de sancties vast, die doeltreffend, evenredig en afschrikkend moeten zijn en het volgende moeten omvatten: boetes die evenredig zijn met de milieuschade en de waarde van de producten, berekend om de verantwoordelijken het economische voordeel te ontnemen en oplopend bij herhaalde inbreuken, met een maximum voor rechtspersonen van ten minste 4 % van de totale jaarlijkse EU-brede omzet in het voorgaande boekjaar; verbeurdverklaring van de producten en van de opbrengsten daarvan; uitsluiting voor ten hoogste 12 maanden van overheidsopdrachten en overheidsfinanciering; een tijdelijk verbod op het in de handel brengen, aanbieden of uitvoeren van relevante producten bij ernstige of herhaalde inbreuken; en een verbod op het gebruik van vereenvoudigde zorgvuldigheidsverplichting, eveneens bij ernstige of herhaalde inbreuken. Definitieve vonnissen tegen rechtspersonen worden binnen 30 dagen aan de Commissie meegedeeld en op haar website bekendgemaakt met de naam van het bedrijf, de datum, een samenvatting van de inbreuk en de sanctie. art. 25

Checklist

- 1. Breng elke productlijn in kaart naar bijlage I aan de hand van de GN-code en noteer welke grondstof erin zit, ermee is gevoed of ermee is gemaakt.
- 2. Bepaal uw rol per product: marktdeelnemer (de eerste die het op de EU-markt in de handel brengt of uitvoert), downstreammarktdeelnemer, handelaar, of micro- of kleine primaire marktdeelnemer.
- 3. Stel uw toepassingsdatum vast: 30 december 2026, of 30 juni 2027 als u een micro- of kleine marktdeelnemer bent die vóór 31 december 2024 is opgericht en het product niet onder de EU-houtverordening viel.
- 4. Registreer u in het EU-informatiesysteem als u marktdeelnemer, niet-kmo-downstreammarktdeelnemer of niet-kmo-handelaar bent.
- 5. Verzamel van leveranciers de geolocatie van elk perceel grond (polygonen boven vier hectare), de productiedata, het land van productie en bewijs van legale productie.
- 6. Controleer de landenrisicoclassificatie van de Commissie en voer een risicobeoordeling uit aan de hand van de criteria van artikel 10; gebruik vereenvoudigde zorgvuldigheidsverplichting alleen wanneer elke grondstof uit een land met een laag risico komt.
- 7. Beperk elk niet-verwaarloosbaar risico vóór het in de handel brengen van het product, documenteer de beslissing en evalueer ze ten minste eenmaal per jaar.
- 8. Dien voor elk product een zorgvuldigheidsverklaring in vóór het in de handel brengen of uitvoeren, en geef het referentienummer door aan uw afnemers.
- 9. Richt een zorgvuldigheidssysteem in met een bewaartermijn van vijf jaar; wijs als niet-kmo-marktdeelnemer een compliancefunctionaris en een onafhankelijke auditfunctie aan en publiceer een jaarverslag.
- 10. Bereid u voor om bevoegde autoriteiten tijdens controles bij te staan en hen en uw afnemers onmiddellijk te informeren wanneer nieuwe risico-informatie verschijnt.

Bronnen

1. EUR-Lex: Verordening (EU) 2023/1115, geconsolideerde tekst van 26 december 2025 — <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:02023R1115-20251226>
2. EUR-Lex: Verordening (EU) 2023/1115 zoals bekendgemaakt (CELEX 32023R1115) — <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32023R1115>
3. EUR-Lex: Verordening (EU) 2024/3234 tot wijziging van de toepassingsdatum — <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/3234/oj>
4. EUR-Lex: Verordening (EU) 2025/2650 tot wijziging van bepaalde verplichtingen van marktdeelnemers en handelaren — <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2025/2650/oj>
5. EUR-Lex: Verordening (EU) nr. 995/2010 (EU-houtverordening), bijlage met gedekte houtproducten — <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32010R0995>
6. Europese Commissie: Verordening inzake ontbossingsvrije producten — https://environment.ec.europa.eu/topics/forests/deforestation/regulation-deforestation-free-products_en

Gegenereerd op basis van <https://www.conphora.com/nl/eu-verordeningen/eudr/> op 13 oktober 2026

Geschreven op basis van de officiële tekst op EUR-Lex en de richtsnoeren van de Commissie, met een bron voor elk feit. Dit is geen juridisch advies.

